

ZVEZA SLOVENSkih KLUBOV

VESTNIK MELBOURNE

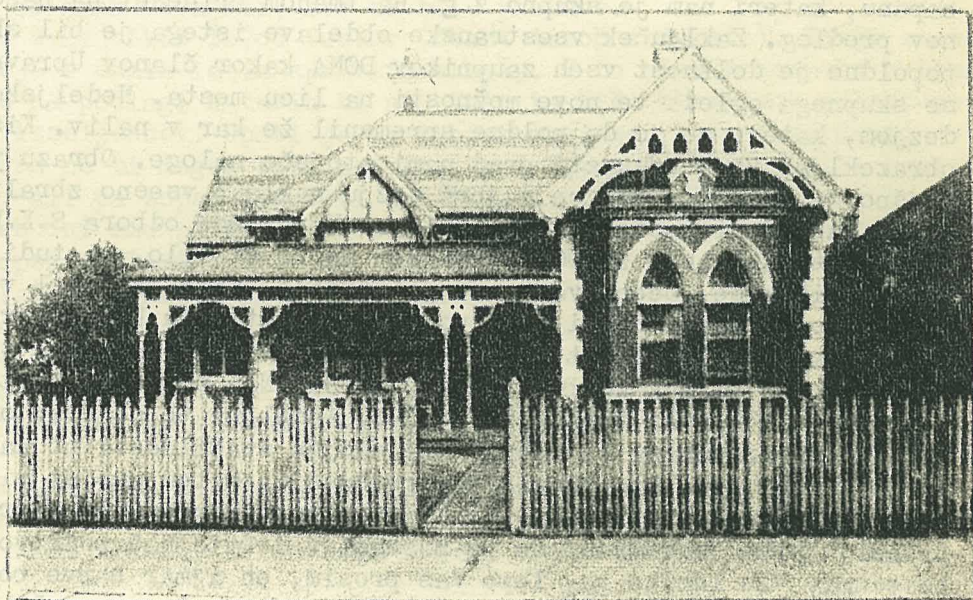
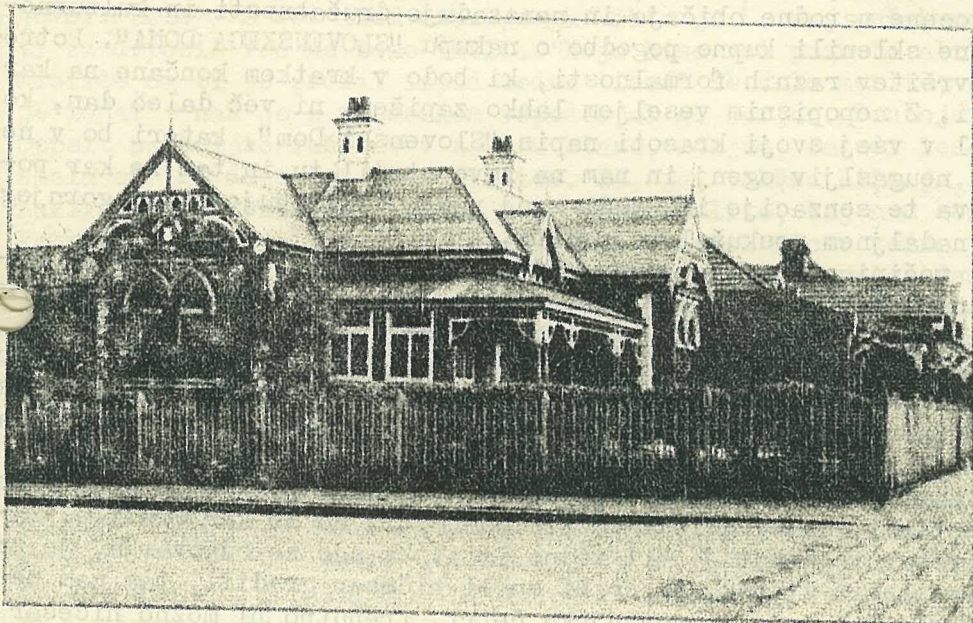
SLOVENSKE
KLUBA

FEDERATION OF SLOVENIAN CLUBS

Messenger

Glasilo članov S. K. Melbourne, Vic. - IZHAJA MESEČNO - Predsednik S. Kosir. - Naslov uprave
Kluba: 153 Essex St., Pascoe Vale, Vic. - Telefon: FL 6466 - Za uredništvo odgovarja tajništvo

*Naš SLOVENSKI DOM - središče
slovenske kulture in prosvete Slovencev
v Melbournu -*

Obroč nakupa posege obzora

Živimo v atomski dobi, prepolni raznih senzacionalnih odkritij. na področju tehnike. Ravno zadnjič smo imeli priliko čitati v tukajšnih dnevnikih in sicer o izstrelitvi zadnjega Sputnika, v katerem so se Rusi odločili poslati v vsemirje ne samo psa, ampak človeka robota. Če pomislimo, da se je ravno ta dan pričela takozvana mirovna konferenca na najvišji ravni, se nam nehote vsiljuje misel na povezavo teh dveh važnih dogodkov. V davnih časih so mogočneži uporabljali sončni sončni mrk za ustrahovanje ljudstva, danes naj bi v te svrhe služili Sputniki. Kaj si ustvarjalci istih od njih obetajo je njihova tajnost, pri kateri se nimam namena zadržavati.

Druga, za nas melbournške Slovence večja senzacija se je zgodila dne prvega maja letos. Da, prvega maja 1960. Ne štejte mi v slabo, če sem ta datum dvakrat napisal. Isti bo namreč za vedno stal zapisan v zgodovini nas Slovenec izseljencev kot emigrantom živečih v Avstraliji. Za vse tiste, ki iščejo skupne strehe, toploto domačega ognjišča, materine besede, naše dragocene narodne običaje in nenazadnje družabnosti in kulturnega izživiljanja, smo tega dne sklenili kupno pogodbo o nakupu "SLOVENSKEGA DOMA". Potrebno je še nekaj časa za izvršitev raznih formalnosti, ki bodo v kratkem končane na kar bomo postali pravi lastniki. Z nepopisnim veseljem lahko zapišem, ni več daleč dan, ko bo na naši strehi zablestel v vsej svoji krasoti napis "Slovenski Dom", kateri bo v nešteti naših srcih zanetil neugasljiv ogenj in nam na novo utrdil tu in tam že kar pozabla narodno zavest. Objava te senzacije ima tudi svoj pomen. Razlikuje se od gornjega le v tem, da bom istega v nadaljnjem poskušal pojasniti.

Dragi rojaki, pretežni večini od nas je znano, kdaj se je rodila v naših srcih neobgljena želja o lastnem domu. Koliko potov, prostega ali jasneje žrtvovanega časa, nižanj, neopravičenih očitkov, celo finančnih izdatkov pa so doživeli gotovi požrtvovalni naši ljudje, ve le malokdo. Delali smo (seveda bomo še), prosili ter zbirali lep čas, predno smo lahko začeli razmišljati o začetku. Slednjemu smo postavili temelje na skupnem zborovanju v mesecu novembru preteklega leta, ki pa je gotovo že zbledelo v vašem spominu. Po zborovanju je vse nekako potihnilo ali umrlo, kar je ustvarjalo videz zaželjenega oddiha, da ne zapišem potrebnega. Toda ne, gotovi naši ljudje so delali neumorno naprej. Premnogi sestanki, seje, ogledi raznih možnosti, so se kar vrstile. Zaključek tu in tam že kar preburnih debat je bil vedno isti: Za nas ne odgovarja, je predrago, je predaleč, je v preslabem stanju, tu ne bi mogli ničesar graditi, tam nam ne bodo dali dovoljenja, je izključno samo stanovanjska četrt, trenutno ni možno ničesar zvedeti, ker ima vse občinsko osobje dopust, smešno ali resnično, celo s cestami smo imeli opravka. Edini pozitivni rezultat teh sej je bil, naslednji dal glavobol združen z izdatkom za Bex. Slučaj je naklonil najbolj srečno roko našemu podpredsedniku, g. Spacapanu, kateri nam je skupno z g. Hartmanom prinesel na našo redno sejo dne 29. aprila nov predlog. Zaključek vsestranske obdelave istega je bil sklep. V nedeljo ob eni uri popoldne je dolžnost vseh zaupnikov DOMA kakor članov Upravnega odbora S.K.M. udeležiti se skupnega oglada te nove možnosti na licu mesta. Nedeljsko jutro nas je pozdravilo z dežjem, kateri se jo do poldne spremenil že kar v naliv. Kislo vreme rodi še kislejše obrazekljub vsej resnosti pred nami stoječe naloge. Obrazu podobnega razpoloženja s cejšno mero skepse smo se najbrž dežju nakljub vseeno zbrali polnoštevilno ob določeni uri v naslednji postavi: Deset članov Upravnega odbora S.K.M., trojica Nadzornega odbora in pet Zaupnikov za DOM. Vsekakor čedno št. vilo, pa tudi nezazeljeno presenečenje za lastnikahiše. Ocenjevanje se je pričelo. Vsak je hotel vedeti vse, gotovi so dali duška svoji radovednosti celo po najbolj intimnih kotih ter pri tem šušljali o redkosti sličnih možnosti. Pa kot ima vsaka stvar svoj konec, tako se je tudi končal naš ogled te sestsobne hiše s kuhinjo in kopalnico. Naj naglasim šestsobne, v pravem smisli besede, tri od teh zelo velike in zračne. Temeljni te stavbe, ob priliki gradnje so bili verjetno preračunani za večno; nič manjše stabilnosti ne kažejo zidovi s streho, katera je ta dan prestala temeljito preskušnjo. O tem smo si bili edini. Do razkola ni bilo daleč pri ocenjevanju oken, vrat ter raznih pomladitve potrebnih lesenih okraskov na pročelju hiše. Pravočasno še je posegel v debato naš požrtvovalni M. Lauko s tehtnimi besedami: "Ne lomite ga, lepo vas prosim, en ajmar barve bom reskiral pa boste videli čudeže storjene po nas pajnterjih! Za svojo osebo sem veliko bolj zadovoljen, da hiša ni na sveže pobarvana, kot se to obicajno dogaja." Smatral sem te besede za tako resne, da jim še danes dajem pomembnost. G. Marjan mi bo seve ob priliki požugal, vendar kaj resnega menda ne bo.

Kar ven, kar ven, spredaj na ploščad nas je potiskal že v resnem stanju g. Maks: "Toda prosim vas za božjo, ne bodite preveč glasni, sicer bo stari še policijo klical." Tu so postali sproščeni duhovi v polni meri kljub vsej Maksovi aktivnosti. Da stoji

(Nadaljevanje na st. 3)

"VESTNIK", Letnik IV. ŠT VILKA 51, Maj 1960.

"Vestnik" je enomesečnik. Izdaja ga Uprava S.K.M. kot glasilo Zveze Slovenskih klubov. Ilustracije opremlja akademski slikar France Benko, 109 Park St. Moonee Ponds Vic.

Tiskarska dela opravlja Stanko Hartman, 153 Essex St., Pascoe Vale Vic.

Nadaljevanje s prejšnje strani: Okrog nakupa našega Doma.

hiša na primernem kraju, dohod je možen s treh strani, kar nudijo samo vogelne hiše, o zadostni velikosti zemljišča za naše potrebe, solidnosti stavbe, oddaljenosti od središča mesta za 15-20 minut, možnosti parkiranja avtomobilov v bližini in tako naprej. V tem smo bili kar hitro soglasni. Sledilo je vprašanje cene, s katero je bilo nujno rešiti najbolj bolečo točko: naše finančne možnosti. Ob številki 11000 smo kar vsi pričeli nekaj popravljati v naših grlih, dasiravno smo bili tešč. Kako bi ne, saj nam je takoj postalo jasno, da smo se zopet zastonj zbrali. "Neobupavajte," nas je bodril Maks "malo bomo znižali, se razume, depozit 3000 funtov bomo spravili skupaj, osem let imamo casa za odplačevanje ali jasneje: določeno je odplačevanje po 15 funtov tedensko z obrestmi vred." "Jaz sem absolutno proti nakupu" je izjavil Janez, "kaj pa mislite, enajst tisočakov je vendar denar, povrh vsega pa je hiša zelo predraga." Dobro, predrago pravi Janez. Kaj pa drugi? Res je enajst tisoč funtov denar, posebno za nas ko ga nimamo. Drugo vprašanje pa je, kaj za ta denar lahko pričakujemo v bližini mesta? Soglasen odgovor: "Nič." Z dodatkom starejšega Viktorja L. naj počakamo še eno leto ali kaj pa niti za depozit več ne bomo imeli. "Mojo hiso vsi poznate ali ne?" je še dodal, "in kaj mislite da bi jo prodal izpod sedem tisoč? Se zelo motite, in pa kje je ta tu in kje je moja?" nas je z nasmeskom vzpodbujal g. Marjan. Dostojanstveno resen je našel g. Oppelt najboljšo rešitev v nakupu stare, manjše, četudi lesene hiše, ki naj bi največ stala od tri do stiri tisoč funtov. "Ja, ja, takšna hiša ja, in takšna podrtija naj se naziva "Slovenski Dom", poleg tega pa pomislite, kaj nam bodo rekli darovalci, potom katerih smo prejeli denar?" se je resno zavzel sicer vedno priseben g. Simon. "Kaj pa nam bi isti očitali in končno, koliko pa so ti darovalci darovali? Reci in piši 1600 funtov, ostalo pa je uspeh S.K.M.. Za tistih šestnajst stotakov pa menda nihče ne pričakuje nakupa gradu, ki bo komaj zadostovalo za pošten depozit za navadno hišo ali barako!" se je glasil odgovor. Ne pozabite, da naši darovalci še niso izrekli zadnje besede. Premnogi nam obljublajo, nekateri so nam pa že drugič dali, drugi zopet še čakajo, vsi brez razlike pa pričakujejo zacetka. To so bile resno stanje oblažujoče besede, hkrati pa so nam vlile novega poguma. Potem sem važna osebnost ob vprašanju, če sem v stanju pojasniti stanje blagajne S.K.M. Stanje iste res ni posebno rožnato, posebno v zadnjem času zaradi precejšnjih izdatkov, vseeno pa bo najbrž zadovoljivo. Uvideven je prevzel besedo g. Oppelt, da bo najbrž igralo važno vlogo dejstvo, če se S.K.M. strinja z nakupom. "Mi zaupniki imamo žal le malo premorne možnosti, z obljubami in dobro voljo pa tudi ni mogoče kupiti nekaj omembe vrednega. Povdarjam še, če ste v resni mislenja, da bodo naši rojaki sedaj, ko bomo Dom kupili, postali zavednejši ter temu primerno podprli naše skupne napore, potem odstopam še sam od svojih pomislekov." S tem smo v glavnem zaključili. Seveda cela stvar ni takogladko iztekla, kot jo nakazujem, vendar vseh ne smem navajati, ker bi bile prehude.

Sledila so pogajanja z zaključkom 10700 funtov (deset tisoč sedemsto). To je znesek ki ga bomo morali najkasneje v osmih letih spraviti skupaj. V to niso vracunane nobene prenovitve kot ne dozidave na podlagi katerih bi nam šele ta hiša služila v polnem pomenu za vse podrebe naših izseljencev. Upeti je na ugodno rešitev prošnje za dozidavo tvorane, brez katere naš Dom ne bi mogel biti popoln. Pred nakupom tega ni bilo namreč mogoče zvedeti definitivno, ali pa zopet zamuditi priliko, kar bi se nam ne zgodilo prvič. V teku naslednjih dveh dni smo položili desetodstotni znesek depozita, na podlagi katerega se je začel postopek za lastništvo.

Če bo torej šlo vse gladko in po sreči, lahko pričakujemo prve dni meseca julija vselitve v lastne prostore. Da bomo res lastni bomo morali skrbeti vsi brez izjeme. S tem našim nakupom želimo v nemajhni meri vsem ob strani stoječim črnogledom dokazati, kam smo vložili zbrani denar, istocasno pa jim nuditi možnost izpolnitve njihovih obljub. Sporocam torej vsem tistim, ki ste nam obljubili vašo pomoč ob začetku gradnje: začeli smo zares!

Da nismo pričeli najslabše, nam dajejo slutiti prve pohvalne ocene, ki smo jih že prejeli. V naslednjem "Vestniku" vas bomo že gotovo v stanju obvestiti o času otvoritve, kakor tudi možnost ogleda vsem tistim, ki se bodo z nami vred veselili naših skupnih uspehov.

Ker nisem eden izmed poklicnih piscev raznih člankov, marveč le uboga delavska para sem ta članek napisal, kot mi je ležal na srcu. Pričakujem pa, da se bo še kdó, če ne v tem pa v naslednjih "Vestnikih" oglasil kdo izmed sposobnejših.

V pojasnilo vsem prejemnikom "Vestnika". Ta številka "Vestnika" je bila poslana vsem članom kot nečlanom zaradi tega, ker je Uprava kluba hotela na najboljši in najširši krog in način raznesti novico o nakupu SLOVENSKEGA DOMA v Melbourne. Naslednjo številko "Vestnika" bodo dobili zopet samo plačani člani kot do sedaj.

Uprava.

Zaupniki pišejo o "Domu"

Zaupniki (Trustees-i) DOMA smo si dne 1. maja 1960 - skupaj s člani Upravnega odbora SKM - spet ogledali neko hišo, ki se je nekaterim zdela primerna za DOM. Po večmesečnem iskanju smo končno le našli stavbo, ki zadošča našim potrebam in bo odslej poznana kot SLOVENSKI DOM. Še istega dne je bila podpisana pogodba in ta novica bo prav gotovo razveselila marsikaterega Slovence. Od 22. novembra 1957, ko je začela akcija za Slovenski dom, smo težko pričakovali ta dan. To je eden najvažnejših dogodkov v življenju melbournških Slovencev; s tem je bil postavljen temelni kamen skupni slovenski imovini v tej državi, ki, smo prepričani, bo z leti rasla in rasla, da bo res zadoščala potrebam ne samo posameznikom ampak ene cele skupnosti, ki se je pravočasno zavedla važnosti skupne strehe pod katero bo lahko ohranjala in širila poslanstvo ki ga kot narod ima.

Denar, ki je bil v zadnjih letih nabran in nam zaupan, je seveda kril le predplačilo (depozit) za to hišo. Druga naloga je sedaj pred nami: hišo v osmih letih izplačati. Zaupniki in odbor S.K.M. so vzeli nase odgovornost za nakup stavbe, TO PA NE OPROŠČA OSTALE ROJAKE NJIHOVE ODGOVORNOSTI, to se pravi, DA NAM SEDAJ POMAGAJO, - vsak po svoje, vsak po svoji moči - DOM IZPLAČATI. Šele takrat bomo lahko ponosni, da imamo nekaj trajnega, ki nas spominja na zapuščeno domovino; šele takrat bomo imeli zadoščenje in nagrado za dolgoletni trud!

VAŽNEJŠI PODATKI O NAKUPU D O M A SO NASLEDNJI:

Naslov: 173 A, Park St. PRINCES HILL (preje North Carlton) Hiša je na vogalu, obkrožajo jo tri ulice.

Cena: £ 10,700 - od katere je bil izplačan depozit £ 3,015.10.0 (extra stroški so znašali £ 15. 10. 0)

Ostane še: £ 7,700, katere je treba izplačati v teku osmih let. Procent obresti je $6\frac{1}{2}\%$ letno. Dolg se bo izplačal na obroke po 15 funtov direktno prodajalcu oziroma gospodarju hiše.

Hiša je popolnoma iz opeke. (solid brick) s kamnitnimi (blue stone) temelji in ima sedem sob (od katerih so tri velike) in kuhinjo. V hiši bo ostalo več pohištva in hladilnik. Velikost prostora (zamljišča na kateri je hiša) je 66 feetov x 165 feetov.

Poleg tega sta za hišo še dva bungallowa ter garaža, ki pa potrebujejo popravil. Za hišo, kjer je nekaj sadnih dreves, je dovolj prostora za malo dvoranico - dokler pa do te ne pridemo, se prostor da tako urediti, da v poletnih mesecih pridemo skupaj na balincanje in druge igre.

Okraj je še posebno pri roki in to je bil eden razlogov, zakaj smo se odločili prav za to stavbo. Okraj, ki je znan kot Princes Hill, je oddaljen le tri milje od glavnega poštnega urada v City. (Če to primerjamo z drugim nam znanimi okraji: Prahran je $3\frac{1}{2}$ milje oddaljen od mesta, Burnley $2\frac{1}{2}$, Moonee Ponds je pa $4\frac{1}{2}$ milje proč iz mesta. Tudi prevozne zveze so zelo dobre: iz mesta vozi tremvaj po Elizabeth Street (v Brunswick ali Coburg), tramvajska postaja št. 24. Druga zveza je tramvaj po Swanston Street, tramvajska postaja št. 19. Iz Moone Ponds pa vozi avtobus v Clifton Hill.

HIŠA NI ŠE PROSTA - po tukajšnjih pravilih ima namreč prodajalec 60 dni časa, da hišo izprazni, to se pravi, da bo nam hiša na razpolago šele začetka julija meseca. V hiši je tudi telefon - za številko boste zvedeli, ko bo hiša nam predana.

Kot vidite nekaj le imamo - vsaj streho nad glavo - veliko pa nas še čaka. Kar sedaj potrebujemo je podpore vseh onih rojakov, ki se zavedajo, kaj kulturno in družabno središče pomeni za življenje malega naroda v tujini. Slovenci smo se vživeli v novo okolje, postali smo državljani te dežele, korenine pa imamo v pesmih in pripovedkah naših dedov. V DOMU nam bo mogoče to ohranjati in ne samo to, mogli bomo drugim našo kulturo posredovati, ker samo na ta način je pojmovati rast te čudovite dežele: ena največjih prednosti Avstralije ni le, da asimilira ljudi vseh mogočih ras ampak, sprejema vse, kar so ti ljudje - s svojimi mnogoličnimi kulturami - dobrega prinesli.

Kot se spodobi kulturnemu narodu se tudi Slovenci danes pridružujemo drugim večjim narodnostim, ki imajo v Melbournu že svoja kulturna središča. Slovenci smo, kjer koli po svetu živimo, v duhu med seboj povezani, zato mislimo, da se bodo tega našega dogodka vsi veselili. V duhu medsebojne povezanosti in skupne dediščine se obračamo na rojake v Victoriji, da nas še v naprej podprejo in nam pomagajo.

Ob tej uri pa gre naša misel tudi vsem onim rojakom, ki niso več med nami, ki so umrli ali se izselili in ki so dolga leta delali za to, da smo mi dočakali SLOVENSKI DOM V MELBOURNE-U.

Trustees: F. Benko M. Hartman
J. Šaraba M. Oppelt
M. Lauko

*No, zdaj pa že lahko zapišemo: Slovenci imamo svoj Dom! Po vsej verjetnosti bo kak drug članek v tem "Vestniku" kaj več povedal o tem. Osebno naj zapišem samo to: Hvala Bogu! Sem že večkrat poudaril, da po svojih izkušnjah v delu med ameriškimi Slovenci vem, kaj DOM izseljencem pomeni. Mislim, da se avstralski Slovenci tega vse premalo zavedamo. Pravo kulturno in socialno delovanje se more zares razviti šele takrat, ko imamo streho nad glavo in se vemo kje zbrati. Ko bi ameriški Slovenci pred petdesetimi leti ne znali nič žrtvovati za skupnost, bi danes prav ničesar ne imeli.

Bodočnost bo pokazala, da smo bili lastnega DOMA res potrebni. Pokazala bo pa tudi, če smo ga zares vredni. Vsi, kateri ste do sedaj pomagali z svojimi darovi, brez katerega bi niti depozita ne zmogli, ste na svoje odprte roke in razumevajoče srce lahko ponosni, ostali pa imajo še priliko, da pokažejo svojo slovensko zvestost. Bo še treba krepko prijeti, da bomo DOM tudi ohranili in ga preuredili po svojih potrebah.

Bog daj naši plemeniti akciji, ki je rodila uspehe doslej, obilico lepih uspehov tudi v bodoče!

* Poroke so se od zadnjega "Vestnika" vršile takole: Jože GORUPIČ je 12. marca popeljal pred oltar cerkve sv. Brigite v North Fitzroyu Jelko HIZAK. Ženin je iz zelene Štajerske, nevesta pa hrvaškega rodu. - Viktor MASLO iz Senožeč je 19. marca dobil za ženko Rozo ŠABEC iz župnije Slavina. Poročka je bila pri sv. Petru v Claytonu. - Dne 9. aprila je v Bell Parku (Geelong) Cvetka HVALA (iz Dragovice, župnija Bate pri Grgarju) rekla svoj "da" Istrijanu Ginu BRATOVIČU. - V Oakleigh-u je 17. aprila Albin KLARIČ obljubil zvestobo Angeli KRUŠVAR, oba doma iz Istre: ženin iz Mosta, nevesta pa iz Vrha. - Dne 23. aprila so bile kar tri poroke pri Sv. Janezu: V East Melbourne-u se je poročil Matija Kuri z Anne Frances SHANAHAN. Matija je doma Od Sv. Antona v Slov. Goricah. Prvič se je poročil v Camberri, pa mu je žena že po treh letih umrla in mu pustila v skrb dva nebogljenca otročka. - V isti cerkvi in na isti dan je Franc ŠABEC dobil za ženko Jožefo VODOPIVEC. Franc je iz Klenika, Jožefa pa iz Petelinjega. - V West Footscrayu pa sta se ta dan vzela Alois MINGOT (doma iz Podgrada) in Nerina BENČIČ (župnija Portole, hrvaška Istra). - Dne 7. maja smo se spet našli v East Melbourne-u, kjer je bila poroka Franca ŽELETA (Klenik, župnija Trnje) in Berte SLAVEC (župnija Knežek). - V North Geelongu pa je ta dan tudi pri Sv. Janezu Franc POZMAN obljubil zvestobo Darinki TASIČ. Ženinova rojstna vas je Gornji Slaveči, nevesta pa je bila rojena v Mari-boru. - Naše iskrene čestitke vsem novim parom!

* Pri krstih pa imajo spet dekleta glavno besedo. V družini I Lebra in Marije r. Vdovič so dobili SONJO MARGARETO, ki smo jo krstili dne 20. marca v Hawthornu. - Isti dan je bil krst VERE SONJE, prvorojenke Ivana CERKVENIKA in Rozalije r. Lah, seveda v šentalbanski cerkvi Srca Jezusovega, ker sta prav v tej cerkvi oče in mati obljubila svojo zakonsko zvestobo. - Dne 9. aprila je bil krst v Ascot Vale: MARIJO je dobila družinica Marjana VIHTELIČA in Amalije r. Hrvatini. - STOJAN pa je zajo-kal naslednji dan pri krstu v Yarraville: sinko družine Antona ISKRE in Marije r. Iskra. - V Hawthornu smo krščevali na veliko soboto in sicer ROMANA, prvorojenka Miroslava FRANETIČA in Venceslave r. Cvetnič. - Dne 18. aprila pa spet v Ascot Vale: ŠTEFAN ROBERT je ime sinku Ladislava SLUGE in Marije r. Vidrih. - Istotam je bil krst tudi dne 23. aprila, ko je krstna voda oblila LIDIJO MARIJO, hčerko Emila KALČIČA in Marije r. Valenčič. - Dne 30. aprila je bil krst v cerkvi Vseh svetih v Fitzroyu: Marija je ime prvorojenki Franca VRBNJAKA in Ruže r. Kostelac. - BETTY MARIZIA pa je bila krščena dne 1. maja v North Richmondu kot prvorojenka družine Jožefa SIMIČA in Eme, r. Velišček.

Obilico božjega žegna na življensko pot!

* Spet smo nekaterim družinam pomagali v našo sredo. Žal mi je, da zaradi obiska v Južni Avstraliji in Tasmaniji nisem osebno mogel obiskati Bonegille. Verjetno je še kaj rojakov, ki čakajo odrešenja.

* Na prihodnjem prosvetnem večeru po popoldanski maši (na tretjo nedeljo v juniju), bo na programu zvočni film o evropskih begunskih taboriščih. Tako se bomo tudi mi spomnili dneva, ki je posvečen v Avstraliji SVETOVNEMU BEGUNSKEMU LETU. Še lepše pa ga bomo proslavili, če bomo zastavili tudi slovenske sile da bo nabirka v ta namen najbolj uspela. Kdor želi sodelovati, naj se javi na Upravo SKM.

* O g. Ješetu sem pisal nedavno, da ni samo zbiratelj metuljev, ampak tudi žvižgač prve vrste. O njegovem sinku Rajku pa moram reči: Ni samo harmonikar ampak tudi športnik. Dne 7. maja je v Wonga Parku zmagal na kolesarskih dirkah (Grade C). Čestitamo, Rajko!

UPRAVA KLUBA POROČA

Upravni odbor pripravlja VI. redno skupščino članstva S.K.M., katera bo sklicana v nedeljo 3. julija t.l. v Burnley-u.

Sedajni odbor sestavlja nevo kandidatno listo, katero bo predložil na skupščini kot je bilo do sedaj v navadi. Vsled tega bi Uprava S.K.M. vse tiste člane, ki se zanimajo za delo v klubu in morda želijo kandidirati v novi Upravi, da pošljejo svoje prijave na Upravo SKM 153 Essex St. PASCOE VALE, Vic.

Voliti in izvoljen biti ima pravico vsak član S.K.M., ki ima poravnano članarino do dneva skupščine in preko. Pod pravkar navedenimi pogoji ima pravico vsak član S.K.M. sestaviti svojo kandidatno listo, katera mora biti sestavljena iz sledečih funkcij:

Predsednik (nosilec liste)

Podpredsednik

Tajnik

Blagajnik

Gospodar

Načelnik članstva

Socialni referent in

Urednik "Vestnika"

Obsega pa lahko še nedoločeno število odbornikov prez listnice. Lista mora biti lastnoročno podpisana od vsakega kandidata na listi, priložena pa mora biti tudi lista Nadzornega odbora, ki sestavlja: Predsednik Nadzornega odbora in dva člana. Kandidatna lista mora biti kompletna in prijavljena na Upravi S.K.M. najmanj 14 dni pred napovedano skupščino. Omeniti je še vredno, da je vsako delo v klubu neplačano.

Hector Crawford Productions, PTY LTD Television and Broadcasting Programmes v Melbournu je imel dne 23. marca t.l. v svojih uradih sestanek katerega so se udeležili g. in ga. Oppelt ter g. Branko Sosič.

Poleg omenjenih se je sestanka udeležilo tudi nekaj zastopnikov drugih narodnosti kateri so ob tej priliki izmenjali svoje misli in gledanje, kako bi na najuspešnejši način izvedli zamisel Mr. H. Crawforda za nov radijski program pod imenom: Getting to Know You.

Iz pisma z dne 30. marca t.l. naslovljenega na G. Branka Sosiča je razvidno, da pridejo na zamišljeni program v prštev predvsem pevci in muzikantje raznih narodnostnih skupin. V pismu navaja Mr. H. Crawford, da ni nujno potrebno, da bi bili ti ljudje poklicni, zadostuje, da znajo zapeti ali zaigrati razne svoje narodne pesmi in melodije na dostojni višini.

Zato prosimo vse tiste rojake, katere bi zanimalo sodelovati v tem programu, da pošljejo svoje prijave z opombo, kaj poje ali kakšen instrument igra s svojim naslovom na: B. Sosic 367 O'Heas Rd., PASCOE VALE, Vic.

S.K. Predsednik S.K.M.

IZ PISARNE TAJNIŠTVA

***** Odbor za Svetovno Begunsko Leto (katerega predsednik v Victoriji je Premier Mr. Bolte) je dne 11. maja t.l. povabil na kosilo predstavnike raznih organizacij, da bi jim prikazal načrte v zvezi z zbiranjem denarja in si zagotovil sodelovanje in podporo vseh organizacij. Sestanka se je udeležil tudi predstavnik S.K.M., ki se potom "Vestnika" obrača na vse avstralske Slovence (Glej stran 7) in jih poziva, da podprejo to pobudo.

***** Delegata S.K.M. g. in ga. Oppelt sta se dne 12. maja t.l. udeležila letne skupščine Good Neighbour Council of Victoria. Skupščino je vodil Sir Kinsley Norris, poročilo pa podala tajnica Miss Thelma E. Jarret. Kot gost je na skupščini predaval prof. Z. Cowen, profesor prava na melbournski univerzi.

Good Neighbour Council - združenje nad 130 avstralskih organizacij - skuša zbližati domačine in novonaseljence v duhu prijateljstva in me' sebojnega spoštovanja.

***** Pisma vredna objave: Slovensko društvo Sydney nam piše:

V želji, da navežemo medsebojne stike s slovenskimi društvi širom Avstralije, Vam sporočamo, da je bilo nekaj bistvenih sprememb v našem klubu. Na zadnjem občnem zboru je dobil klub nov odbor, katerega namen ni zastopati in podpirati raznih osebnih ali političnih teženj, temveč delati za kulturo in prosveto ter v kolikor mogoče socialno dobrobit članov in rojakov. Vsled te spremembe je zašlo društvo v nekatere težave, ker je edina, do občnega zbora v društvu organizirana skupina od društva enostavno odsla, vendar upamo, da se boma sčasoma opomogli. posebno sedaj, ko imamo svoj Dom. Težave imamo tudi v tem, ker nimamo glasila, v katerem bi našli popolno zaslombo, pa smo si pomagali s tem, da smo začeli razmoževati svoje društveno glasilo kot ga Vi.

(Nadaljevanje na 14. strani)

SLOVENCEM!

Po celem svetu je letos v teku ena najbolj človekoljubnih in hvalevrednih akcij: Svetovno Begunsko Leto. V sklopu tega mednarodnega begunskega leta se je 70 držav obvezalo, da bodo zbirale denar in vsestransko pomagale gebuncem. Begunsko vprašanje je danes še zelo pereče, čeprav ni tako, kot je bilo takoj po vojni.

Ob koncu druge svetovne vojne je bilo nad 30 milijonov beguncev, brezdomcev, ki so v taboriščih čakali in upali, da se jim bodo odprla vrata, da bodo nekje našli zatočišča, miru in svobodo. Veliko od teh se je izselilo v druge države preko morij, kjer so začeli novo življenje, si zgradili nov dom. Sama Avstralija je sprejela 250 000 beguncev, kar je, v primerjavi s svojim prebivalstvom, pravi rekord.

V desetletju po vojni na svetu še ni bilo miru; nova preganjanja, nemiri in upoštevanja so prisilili tisoče drugih, da zapustijo svoje domove. Tudi ti danes živijo po taboriščih in upajo, upajo.... Od denarja, ki bo nabran na Svetovnem Begunskem letu, bo odvisno, kolikim tisočim bo mogoče takoj in uspešno pomagati, da pridejo do dostojnega življenja, takega kot ga danes mi vsi živimo. S tem denarjem bi se v prvi vrsti pomagalo 112 000 beguncem po evropskih taboriščih, kitajskim beguncem v Hong-Kong ter arabskim na Srednjem Vzhodu.

Pod pokroviteljstvom kraljice obstoja v vsaki avstralski državi poseben odbor, ki ureja vse delovanje v zvezi z Begunskim letom. Prepričan sem, da se bodo Avstralci tudi ob tej priliki dobro izkazali. V NEDELJO 19. JUNIJA T.L. OD 4 DO 6 URE POPOLDNE BO NEKDO POTRKAJAL NA VAŠA VRATA, NE SAMO V VICTORIJJI AMPAK PO CELI AVSTRALIJI, IN ZAPROSIL ZA DAR. Od vseh zbirk denarja, ki so se danes vodile v Avstraliji (bolnice, šole, za raziskovanje raka), bo to prvič, da človek ne more nič pričakovati v zameno in kdor bo kaj dal, ta bo imel le zavest, da je pomagal nesrečnežem s katerimi morda nima niti krvnih niti kulturnih vezi. S TEM SE POKAŽE VELEČINA NEKE SKUPNOSTI, NARODA.

Avstralija se je obvezala, da bo v teku tega apela nabrala vsaj pol milijona funtov, kar znaša le en šiling na vsakega prebivalca.

Zapomniti si pa moramo, da velika odgovornost za uspeh te zbirke leži prav na naših beguncih, ki so našli zatočišče v Avstraliji in danes spet uživajo dostojno življenje. Med te spada velika večina Slovencev, ki so na lastni koži preizkušali, kaj pomeni beseda "begunec". Naši bratje so še danes po evropskih taboriščih - med temi morda tudi kak naš sorodnik - od nas je sedaj odvisno, kako hitro se bodo taborišča rešili.

OBRACAM SE NA SLEHERNEGA SLOVENCA ŽIVEČEGA V AVSTRALIJI IN ŠE POSEBNO NA SLOVENSKE ORGANIZACIJE, DA SE VSAKA V SVOJI DRŽAVI OBRNE NA TAMKAJŠNJI ODBOR ZA BEGUNSKO LETO IN JIM NUDI VSAKO POMOČ - KOT ZAHVALO ZA POMOČ, KATERE SMO BILI SVOJČAS MI DELEŽNI.

Državni odbori namreč potrebujejo ljudi, ki bi v nedeljo 19. junija obiskali domove in zbirali darove. Razne avstralske ženske in mladinske organizacije so na to že pristale; NE BO VELIKA ŽRTEV, ČE BI EN ČLAN VSAKE SLOVENSKE DRUŽINE OBISKAL VSAJ DESET HIŠ V NJEGOVI ULICI! Tudi na delu imamo možnost, da širimo ta človeški podvig.

S TEM BOMO NAJUSPEŠNEJŠE DOKAZALI, DA SMO VREDNI ČLANI AVSTRALSKE SKUPNOSTI!

M.O.

V Melbourne je naslov centra za Begunsko Leto: Suite 12a
445, St.Kilda Rd.
MELBOURNE

Telefons: BM 1361 ali XW 4286 (zvečer)

Niši zakladi

(Nadaljevanje)

Še lepše pa so pesmi, ki izražajo deklinško čustvovanje: pričakovanje, hrepenenje, žalost. Zdi se čistejši izraz duševnosti kot fantovske. Pogosto je zgoščeno čustvo v en sam vzdih: "Moj ljubi na ravn'ci otavco kosi", "Po gorah je ivje", istotako tudi "Ko bi vedel moj ljubi": sami lakonični orisi iz življenja, a vsi poduševljeni, pretopljeni s čustvom. Mojstrska je zgradba pesmi "Sedavno mrači". Takoj začetek nam poda živo, plastično dogajanje: Mrak je že, dekle čaka svojega ljubega a ga ni - "kaj dela, kaj dela, da tolk' se mudi" - se vprašuje. Čas mineva, luna je visoko na nebu. Mogoče ga sploh več ne bo? Kakor težka slutnja se ji pojavi v duši vprašanje: - "Znabititi nezvest je, za drugo gori" - . Ne more zaspati v svoji bolesti. Dani se že. Sedaj ni nobenega dvoma več, vse je jasno: - "Ne bodo ga vid'le več moje oči" - . S čudovito psihološko fineso je izvedeno to stopnevanje od prve negotove bojzani preko dvoma do končnega spoznanja. V popolnem notranjem skladu s tem je tudi zadnja kitica, kjer dekle želi svojemu nezvestemu fantu sreče. Vidi se že iz prejšnjih kitic, kako raste v njej spoznanje in kako istočasno preiščuje o odpovedi: "Zame ni sreče, a naj bo srecen vsaj on!" - . Občudovanja je vredno, kako je pesem ekonomična v izrazu; samo par enostavnih, najnujnejših potez niti ene besede, ki bi bila odveč. Vsa njena sila leži v istonitosti doživljanja, v psihološki poglobitvi - v notrajnosti. Malo imamo umetnin v naši liriki, ki bi s tako skromnimi sredstvi učinkovale tako globoko umetniško. Dočim je tu vseskozi resnična prehaja "Raste mi, raste trav'ca zelena" deloma v tisto naivno-resno simboliko, ki je značilna za narodno pesem: "Nožek bom vzela, srcek načela, da bom dobila tri kaplje krvi."

Sorođna tej deklinški - ljubezen bolezen - je tudi "Kaj se ti fantič v nevarnost podajaš. Brez dvoma prav slučaj iz življenja! Iz svarečega tona pesmi, kakor da čujemo "Savice silo", valečo se nekje v ozadju, "nevarnost", ki nas vabi, da se vržemo vanjo, pa čeprav najdemo pogubo v njej. Ni samo "Savice sila" ta nevarnost, ampak ljubezen sama "Roža skrivnosti polna, ki smo bolni od nje in vendar brez nje ne ozdravimo - kakor pravi Župančič. Pač gotovo ni narodni pevec hotel prenesti v pesem tega pomena; a z neko sigurnostjo je slutil globine, ki so skrite za pojavi vidnega sveta - resnico, ki ji je resničnost samo posoda.

Že davno mrači,
moj'ga pob'ča še ni;
kaj dela, kaj dela,
da tol'ko mudi?

Snoč' je bil, dav' je šel,
drev' pa spet prišel,
če ga pa drev' ne bo
vzel je slovo.

Že lunca sveti
moj'ga pob'ča še ni;
znabiti nezvest je,
za drugo gori.

Snoč' je bil, dav' je šel, ...

Danica blišči,
pa ga vendar še ni;
ne bodo ga vid'le
več moje oči.

Snoč' je bil, dav' je šel, ...

Je mene zapustil,
je drugo dobil;
naj srečen ostane
dokler bode živ!

Snoč' je bil, dav' je šel,...

Po gorah je ivje,
po dolih je mraz:
o, kje si moj ljubi,
o, kje sem pa jaz!

Kaj se ti, fantič,
v nevarnost podajaš,
čez Sav'co v vas hodiš,
pa plavat ne znaš?

Mene poslušaj
in več ne poskušaj
čez Sav'co v vas hodit',
ko plavat ne znaš!

Savice sila
bo tebe umorila,
deklici v kamri
bo poč'lo srce.

Moj ljubi na ravn'ci
otav'co kosi,
je meglica nad njim,
ki mu pušeljc rosi.

Da bi veter potegnil,
meglice razgnal,
da b' se videl moj ljubi
in pušeljc njegov!

Kodi nek' moj fantič hodi,
da ga že tak' dolgo ni?
Al' si drugo dekle zbira,
al' doma bolan leži?

On dekleta si ne zbira
on doma tud' ne leži,
le ljubezen preiščuje,
k' je mogoče zgruntat' ni.

Povrnjena mladost

Nedaven prihod rumunske učenjakinje dr. Ane Aslan v London, kamor je bila povabljena na posebno željo ljudskih poslancev, je povzročil pravo senzacijo, potem ko je po obisku v Spodnjem domu in Hiši lordov ter po izredno presenetljivem predavanju o podaljšanju dobe ljudskega življenja v "kraljevem medicinskem društvu" razkrila človeštvu to skoraj najneverjetnejšo novico vseh časov. Takrat je izjavila, da njeni izsledki na področju te nove medicinske veje - gerontologije, ki se bavi s problemom staranja s ciljem podaljšati človeška življenja, ne temeljijo na utopiji in zanesejnjaštvu. Že pomladi leta 1959 je otvorila veliko lastno kliniko, kjer je na zdravljenju izmed nekaj stotin pacientov tudi mnogo ljudi iz Velike Britanije, Združenih držav, Francije, Nemčije in drugih držav. Vesti, ki prihajajo o njihovem zdravljenju, so več kot ugodne.

In kako je prišlo do te, že tako dolgo pričakovane prelomnice, ki obeta človeštvu novo, daljše obdobje življenjske dobe.

Odkrila je neko sredstvo proti staranju, ki ga sedaj preizkuša z izrednimi rezultati. "Nikakršnih razlogov ni, da se povprečni človeški vek, ki traja danes okoli 60-70 let, vsaj v najciviliziranejših zemljah ne podaljša na 100 pa tudi na 130 let", je izjavila v neštetih razgovorih za zapadni tisk in jih tudi podkrepila z lastnimi praktičnimi uspehi.

Sama po sebi ta izjava ni nova, kakor tudi ne prognoza, katero vsebuje: to je mišljenje večine najavtoritativnejših gerontologov strokovnjakov te nove medicinske veje. "Elikvir večne mladosti" so pričeli iskati že v davnih časih, toda vse do tedaj neuspešno. Šele v zadnjih dveh desetletjih se lahko govori o globljim znanstvenim posegom v ta problem, ki zanima človeštvo vse bolj kot drugo, saj je v neposredni zvezi z enim od najosnovnejših človeških nagonov. Danes deluje gerontologija v svetu organizirano. Na vsakoletnih svetovnih gerontoloških shodih koordinirajo izsledke in skupno ugotavljajo in postavljajo cilje, ki bodo ustvarjeni v bližnji ali daljši bodočnosti.

Izgleda pa, da je rumunska učenjakinja dr. Ana Aslan, ki ima danes 61 let in se že več desetletij bavi s tem problemom, odšla najdalje in dosegla največ.

Svoj "eliksir večne mladosti" je imenovala "H-3". To je preparat, katerega glavna sestavina je novocian, odnosno vitamin H-3. V preparatu so tudi druge sestavine, doda novocian je glavni in najaktivnejši.

"Kura mladosti", ki jo je ustvarila kot rezultat dolgoletnih gerontoloških raziskav in eksperimentov, je v osnovi zelo enostavna in bazira samo na določenem doziranju "H-3".

Dr. Aslan je dosegla do sedaj nekaj tako fenomenalnih uspehov, da tu ne more biti govora o kaki "slučajnosti". Najočividnejši je vsekakor slučaj 99-letne Romunke Vojke Voicu, ki je bila pred zdravljenjem duševno popolnoma senilna, a fizično v zadnjih trenutkih življenja. Po nekaj mesecih terapije je ponovno pridobila duševno svežost, sposobnost spominjanja (naučila se je tudi enega izmed tujih jezikov), vsak dan gimnasticira, hodi lahko tudi po več nastropij visoko, izgubila je gube in pričeli so ji rasti lasje.

Sedemdesetletniki, ki so se podvrgli terapiji "H-3", so pridobili svežost in vitalnost povprečnega 40 letnika in obnovilo se jim je lasišče.

Mnogi uspehi, ki jih je dosedaj dosegla, podkrepljujejo izjavo Ane Aslan, da bi lahko že danes gotovo vsakdo mogel odgoditi starost in simptome staranja vsaj za nekoliko desetletij, ako se v "kritičnem" razdobju izmed 40 - 50 let življenja podvrže kuri "H-3".

"Vse, kar smo sedaj odkrili, a govorim v imenu vseh gerontologov, dokazuje, da starost ni normalna, ampak abnormalna pojava, ki jo izzovejo v organizmu neke poškodbe. Te pa niso neizbežne. Po temu, ako premestimo starost na področje patoloških pojavov, kamor ona, po vsem sodeč, tudi spada, se nam vseljuje nehote zaključek, da jo lahko zdravimo kakor vsako drugo bolezen," je še zatrdila dr. Ana Aslan.

Cilj moderne gerontologije ni samo v tem, da doseže podaljšanje življenja. Ne zadoštuje, da se z vsemi simptomi živi dalje, da se, tako kot pravimo, podaljša samo koledarsko. Moderna gerontologija skuša razen podaljšanja življenja podaljšati tudi vitalnost, tako da koledarsko starim ljudem omogoči živeti v popolnem smislu, neodvisno od let.

* * * * *

Zaradi izredne pomembnosti teh ugotovitev, ki jih zadnje čase zasledimo na najvidnejših mestih mnogih znanstvenih revij in časopisov, je naš dopisnik odposlal pismo dr. Ani Aslan v Bukarešto in jo zaprosil za jasnejšo osvetlitev tega vprašanja z

(Konec na 12. strani)

Katja Špur

DVA STUDENCA

„UTRINEK“

Fu Liang je dolgo sedela na klopi ob morju. Bil je tisti čas poletnega dne, ko se spusti sonce nizko nad morje in v vsakem valčku zagori srebrn plamen. Mahoma je vsa morska gladina podobna trepetajočemu, plamenečemu srebru, nato pa se preko nje razlijejo barve v tako čudovitih odtenkih, da se jih oko nikoli dovolj ne nagleda.

Fu Liang je opazovala nemirno igro valov, ki je bila v tako ostrem nasprotju z negibnostjo skalnatih gmot, visečih nad vodo. Mahoma pa se ji je zazdelo morje kakor velikansko ogledalo in v njem so se razzrcalili dnevi, ki jih je bila pred dobrim letom preživela prav tu, na isti obali, v istem mestu, celo v isti hotelski sobi - a takrat ni bila sama...

Nekoč si je Hsi Men zaželel obiskati kraj ob morju, kjer je prebil nekaj nepozabnih dni s Siu Či, z eno svojih prejšnjih žena, od katere ga je nesrečno naključje za vedno ločilo. Tako sta on in Fu Liang nekega dne prišla, si v hotelu najela sobo in ko sta odločila prtljago, sta pohitela k obali, da si ogledata morje. Bil je prav tak večer, valovi so se kakor zdaj zaganjali preko močnih a od vode razjedenih skal proti obali in jo škropili s peno. Morje je pred njima zamolklo šumelo v mračnem, enoličnem ponavljajočem se ritmu... Gledala sta valove, kako so v prezupnem naporu vedno znova dvigajo k skalam, da bi se ob njihovi negibnosti vselej iznova razbili in padli po tleh. Tedaj so se prihuljeno srdito vračali v morje, kakor da se hočejo napiti iz njega novih moči in so še bolj srdito pljusknili naprej. Bilo je nekaj pošastnega v tem nenehnem hotenju vode, da bi vstala iz prostora, v katerega je bila vkljenjena...

Nad skalami so v nemirnih krogih letali galebi in se oglašali z jokajočimi kriki..

Hsi Men je pokazal na koničasto skalo, potisnjeno daleč v morje - na skalo, ki jo je dobro poznala s fotografije v njegovem albumu. Bil je to eden najlepših posnetkov njegove prejšnje žene - mlade ženske, oblečene v lahko poletno obleko, sedeče na tej skali, z obrazom obrnjenim proti brezbrežnemu morju.

Zdaj Hsi Men zaprosil Liang, naj sede na isto mesto, da bi mogel napraviti posnetek, enak onemu. In ko je Fu Liang sedla na skalo in se prav tako kakor ona druga zazrla preko svetlikajoče se morske gladine, jo je mahoma obšla neprijetna misel, kako malo pomeni vsebina v večnem okviru, ki se spreminja samo v tisočletjih. . .

Sonce je zašlo za skalnato gmoto in je s poslednjimi žarki pričaralo na morje bogastvo mehko prelivajočis se barv. Ko sta Fu Liang in Hsi Men krenila dalje, se ji je nenadoma zazdelo, da se mož, ki je bil doslej živ ob njej, odmika od nje in se razblinja - preteklost ga je vsrkavala vase kakor zemlja roso. Dolgo sta hodila drug poleg drugega.

Potem je Fu Liang s tihim glasom rekla: "Ali ti je hudo, da je minilo?"

Hsi Men jo je naglo pogledal in je veselo odvrnil: "Ne bodi neumna!"

Prijel jo je za roko in tako sta se vrnila v hotel.

Naslednje dni sta si ogledovala mesto in njegovo okolico. Tedaj se je Hsi Men spomnil, da mora izročiti pozdrave znancem svojega prijatelja. Poiskala sta tisto hišo v stari mestni četrti, hišo s starinskimi okraski in zagrnjenimi okni.

"Počakaj me tu spodaj," je dejal Hsi Men, "vrnil se bom, preden boš utegnila napraviti deset korakov tja in nazaj." In je stopil v temno preddverje.

Fu je napravila dvajset korakov tja in nazaj, Hsi Men pa se ni vrnil. Ker pa je moral vsak trenutek stopiti iz hiše, je obstala pred njenimi vrati, da bi ga tam počakala. Ni se jezila, kajti vedela je, da ga znaci vprašujejo po prijatelju in da bo moral popiti skodelico čaja, preden se bo lahko poslovil. Krajšala si je čakanje s tem, da je opazovala ljudi, ki so hodili mimo nje. Bila je deseta ura dneva in ženske so se vracale z ribami in zelenjavo, ki so jo bile kupile na živilskem trgu.

Fu Liang je čakala. Ko si je ogledala vse, kar je bilo pomembnega v tej ulici, je začela postajati nestrpna. Nestrpnost se ji je prevračala v začudenje in začudenje v ogorčenost, kajti minila je ura in Hsi Men se ni vrnil. Da bi ji čas hitreje potekel, se je pričela sprehajati, in tako je minila še ena ura. Tedaj so ji stopile solze v oči in je šla in sedla v park. Dolgo je sedela tam, preden se je vrnila v tisto ulico in znova čakala. Hsi Men pa ni prišel in tako se je spet vrnila v park.

Tako je minilo pet ur. Tedaj ga je skozi solze v očeh zagledala, da prihaja in

(Konec na 12. strani)

ČLOVEK MED LJUDMI

Družabnost oziroma sociabilnost je eden temeljnih pogojev človekovega zdravega in ustvarjalnega sožitja z ljudmi oz. eden od prvih pogojev človekove socialne uspešnosti, kar pa dobiva za modernega človeka in njegovo življenje ter delo iz dneva v dan vse večjo pomembnost.

Preden pa objasnilo vsebino sociabilnosti, še moramo opozoriti, da je naš izraz "družabnost" le približen prevod te tuje besede, ki jo v strokovnem jeziku vedno pogosteje srečujemo. Sociabilnost ne izraža toliko človekovega aktivnega odnosa do soljudi in družbe (k čemur se pa precej nagiba naš izraz "družabnost"), temveč bolj neko človekovo sposobnost dojemanja vsega družabnega dogajanja v življenski okolici, neko človekovo gnetljivost od strani soljudi in družbe.

V ČEM SE IZRAŽA SOCIABILNOST?

Pravzaprav smo na to vprašanje ravnokar odgovorili. Vendar je treba te reči še bolj razjasniti in objasniti.

Preprosto lahko rečemo: V človekovi pripravljenosti stopiti iz začaranega risa svoje osebnosti in se zaplesti z ljudmi in vsem dogajanjem v ožji življenski okolici v tesne odnose; v sposobnosti in pripravljenosti vzglajati svoje motive ravnanja in ponašanja z motivi članov neke skupine, katere pripadam ali v okvir katere me postavi življenje, v pripravljenosti sprejemati konvencije, do neke mere tudi šege, navade in vzorce ponašanja svoje nove okolice.

Iz vsega tega je moč dovolj nazorno razbrati, da je ta človekova lastnost oziroma sposobnost v resnici temeljni kamen, prvi most, preko katerega se lahko začena posameznik bližati soljudem, sočlanom nove skupine ali grupe, svojemu ožjemu ali širšemu družbenemu okolju. Kdor si tega mostu ni nikoli postavil z lastnimi prizadevanji bo ostal "samotni volk" sredi gneče in množice soljudi. Posledice tega zadržanja bodo nemalokrat lahko prav katastrofalne, najprej za svoj sam življenski uspeh, potem pa tudi lahko za normalnost njegovega ponašanja in celo za zdravje njegove duševnosti.

Poudariti pa je potrebno, da družabnost ali sociabilnost ni nekaj takšnega, kar bi se človek ne mogel izšolati ali privzgojiti, čeprav je po drugi strani res, da so med ljudmi takšni, ki jim je sociabilnost že nekaj bolj "v krvi in mesu", kot pravimo, so torej že po naravi bolj spremljivi za njih družbo in okolje.

Drugi so pa enako že po naravi bolj odljudni, bolj vase zaprti, vgreznjeni, bolj neobčutljivi in nedostopni za vplive iz svoje življenske okolice, bolj nedružabni, bolj nesociabilni. Vendar dednost nima na to vejo človekove osebnosti (kot na skoraj nobeno ostalih) tolikšne usodne moči, da bi bil kdo upravičen se sklicevati na svojo nesrečno naravo ali usodo, češ: "Wisem za med ljudi pa konec".....

Kdor tako končuje boj za to vsebino oziroma potezo svoje osebnosti, si sam podpisuje grenko sodbo in usodo. Življenje ga bo pa prej ali slej vrglo na breg svoje struge in tu bo končal v samoti in bolečem občutju: vse je bilo zgrešeno, vse zaigrano...

OBLIKE NEDRUŽABNOSTI.

Zelo občirna lestvica jih je. Kdo bi mogel naštetiti vse oblike ljudskega ponašanja, ki mu po pravici smemo pripisovati skupni imenovalec: nedružabnost. Ta pestrost oblike nedružabnega ponašanja je pogojena v tem, ker je vsak človek po svoji duševni vsebini in načinu, kako se kot osebnost odziva na vplive iz okolja, povsem svojstven, enkrat in nikoli več ponovljiv.

Oblike nedružabnega ponašanja pa se raztezajo med dvema skrajnostima vedenjskih vzorcev: enega označujemo kot samotarstvo in drugega kot diktatorstvo. Variacij nedružabnega ponašanja pa je med tema dvema skrajnostima skoraj toliko kot je ljudskih osebnosti.

Da sta samotarstvo in diktatorstvo dva ekstremna "sindroma" nesociabilnega ponašanja, se nam najlepše razkrije iz razčlenitve vzrokov, ki lahko usodno skrivinčijo zdrav razvoj človekove družabnosti že v rani mladosti.

(Nad. v prihodnji številki)

IZ SVETA ZNANOSTI IN TEHNIKE.

Prvo zgodovinsko potrdilo o skrivnostnem snežnem človeku je odkrila zdaj neka češka znanstvena odprava v Mongoliji. Njen vodja, član češke akademije znanosti dr. Emanuel Viček je naletel v knjižnici nekdanje lamaistične univerze v Gandanu knjigo iz 18. stoletja ki govori o zdravilni vrednosti raznih živali za človeka. Med njimi je tudi slika velike človeku podobne opice, ki naj bi živela v gorah in povsem ustreza opisu "snežnega človeka" himalajskih odprav. V knjigi pišejo o tej opici kot o "človeški živali", njene mišice pa naj bi bile zdravilo proti duševnim boleznim.

Kmalu bomo našli umetne čeljusti in mostičke še v muzejih. Vse bolj in bolj obljublajo dentisti novost, ki bi povzročila pravcati preokret v zobozdravstvu. Zobe bodo pritrjevali le še s posebnim lepilom. Poškodovani zob ti bodo izdrli, zadelali ali nadomestili z umetnim in zalepili nazaj v luknjo v dlesni. To novo lepilo že preizkušajo in je tekočina sestavljena iz kalcija, fosforja in glikogena - obnovnih sestavin človeških kosti. Da se bo ta tekočina v čeljusti strdila, ji bodo dodajali v trenutku "vsajenja" še posebno snov za strjevanje. Lepilo bo zadržalo zob pri miru, dokler ne bo zrasla kost in ga oklenila.

Dlakasti avstralski pajek lovi svoje žrtve s "trnkom". Iz pajčevinaste snovi, ki jo izloča, izdelava majhno lepilno žogico in jo pritrdi na daljšo pajčevinasto vrstico. Potem se skrije in čaka. Vaba je precej privlačna in kmalu se kaka muha ali večča prilima na žogico. Pajek potem samo nitko privleče k sebi vabo in plen in kosilo je na mizi.

Bananovec ni drevo, kot to večina ljudi misli. To je pravzaprav travnata rastlina; njena stebelca so sestavljena iz tesno oprijetih listov . . . Res pa je sicer, da so ti listi pogosto visoki nad dva metra.

ANEKTODE.

Ko je general Moreau živel v pregnanstvu v Ameriki, se je nekoč udeležil zborovskega koncerta, kjer so peli skladbo, ki se je končala z refrenom: "To-morrow, to-morrow". General ni bil preveč trden v znaju angleskega jezika, pa je menil, da pojo "To Moreau, To Moreau" in je bil hudo počaščen.

Tako je vsakokrat, ko je zbor zapel "To-morrow", vstal in se priklonil na vse strani.

Nek vrli Avstrelcec je klical v spanju: "Jean! Jean!" Njegova žena ga je prebudila in strogo vprašala: "Kdo je Jean?"

Mož je jeclal: "Jean?? Oh, to je konj, ki bom nanj stavil."

Nekaj dni kasneje se mož odpravi na poslovno potovanje. Ko se vrne, mu reče njegova žena: "Tvoj konj te je klical."

DOMISLICE

***** Boljši je majhen ogenj, ki greje, kot pa velik, ki žge. (Angleški pregovor)

***** Samo en kotiček veseljstva je, ki se z gotovostjo da izboljšati, in to je naš lastni jaz. Torej moramo pričeti tu in ne drugje. Pa tudi ne pri drugih ljudeh. Treba je biti sam dober, če hočeš delati dobro. (A.Huxley)

***** Od vsega kar imamo, je resnica najdragocenejša - zato skoparimo z njo.
(Mark Twain)

***** Kdor nima nobenega hrepenenja več, se je dokončno izmodroval ali pa je do kraja obupal.

***** Vsak dan je nov dan. Z drugimi odtenki pri vzhajanju in zahajanju sonca, z drugimi programi oblakov in z drugačno sestavo zraka. Z novimi vibracijami in možnostmi brez konca. V takem perpetuum mobile išče človek neko samosvojo stalnost.

***** Bljiznica je taka pot, na kakršni ne srecamo nikogar, da bi ga vprašali za pot.

***** Prav malo pomena ima, če kdo preveč mozga o problemih, ki se bodo morda nekoč pojavili. Pametneje dela, kdor sprotne naloge opravlja po najboljših močeh in s čim boljšimi dosežki.

***** Ne obžaluj kar naprej svojih nesrečnih in nevšečnih lastnosti, marveč skušaj rajši kar moči uveljaviti dobre strani in do viška razviti sposobnosti. Zdrava samokritika je koristna, preveč pa je škoduje.

Nadaljevanje "IZ PISARNE TAJNIŠTVA" - Pismo SD Sydney.

Upamo, da bomo počasi le uspeli in pricapljali do višine, katero ste s svojim delom dosegli Vi.

Položaj tu je trenutno tak: List "Misli" je versko glasilo in se z našimi problemi ne ukvarja. Temu soroden je "Karitas", ki prireja svoje zabave in plese ter podpira rojake v njih težavah. "Žar" - revolversko glasilo njih, ki ljubijo le sebe in ne priznajo nič dobrega onim, ki se niso pripravljene prilagoditi njihovim smernicam.

Slovensko društvo Sydney ima trenutno 26 članov, ki so plačali letošnjo članarino. Društveni prostori so v Domu, katerega za to upravlja posebna komisija, ki je pravno registrirana: Ferko, Klakočar, Lajovič Dušan, Fretze in Čuješ. V Domu smo sedaj uredili spodnje prostore, odprli obednico in kuhinjo. Ob sobotah in nedeljah imamo tudi družabne večere, katere momentalno obiskuje 40 - 50 ljudi. Z uspehom smo trenutno kar zadovoljni in upamo, da bomo pri začetem delu tudi vztrajali in končno uspeli. Za vsak nasvet, ki nam bi ga vi lahko nudili, ker imate pač več izkušenj kor mi, bi Vam bili zelo hvaležni.

24.3.1960

Tajništvo Slov. društva SYDNEY

Mnogo uspeha na Vaši poti in - BRAVO! (úr.)

ŠPORTNI KOTIČEK

ZAKAJ JUGOSLOVANOV NI BILO NA SMUČARSKÉ OLIMPIJSKE IGRE V ZDA.

Kot je večali manj poznano vsakemu ljubitelju belega športa, se vsake štiri leta zimske olimpijske igre. Pred štirimi leti so bile v Italiji v Cortini, letos so bile pa v severni Kaliforniji v ZDA. Tam so se zbrali vsi najboljši smučarji sveta, toda niso bili navzoči Jugoslovani, čatudi so pred štirimi leti častno zastopali našo zastavo v Italiji. Odlok, da Jugoslovani ne gredo smučat v Ameriko, je zbudil mnogo ogorčenja in protestov v vrstah slovenskih smučarjev. "Delo" je v zvezi s tem priobčilo dva protestna članka. Iz njih zvemo, da je Jugoslovanska smučarska zveza (s sedežem v Beogradu) odbila (Slovenec) smučarjem iti na zimsko olimpiado češ, da niso dovolj pripravljene za mednarodne nastope. Slovenski časopis trdi, da predvsem ni res, da naši smučarski prvaki niso v slabi formi in če so, je tega kriva Jug. smučarska zveza, ki ni kazala nobenega zanimanja in volje pomagati slovenskim prvakom za njih boljši trening in priprave za mednarodne nastope. Slovenska zveza je naredila vse kar je bilo v njeni moči, ker pa je Jug. smučarska zveza v Beogradu spala, republiška zveza ni mogla več kot je mogla. Vsled tega člankarji v "Delu" predlagajo, da se Jugoslovanska zveza preseli v Ljubljano in naj se goli smučarski šport kot ljudski šport.

D. Kuret, ki je napisal najostrejši protest v "Delu", se opravičeno pritožuje zoper centralizem v športu, "ki ne daje republiškim športnim forumom nobenih pristojnosti; njihovi predlogi so, kadar gre za mednarodna tekmovanja, skoraj docela prezpredmetni."

Ali bo imelo to protestiranje kak uspeh, ni mogoče vedeti, dejstvo je, da letos ni bilo slovenskih smučarskih prvakov na svetovnih olimpijskih zimskih igrah.

PLANICA 1960.

Medaleč od italijansko-jugoslovanske meje v severozapadnem delu Slovenije leži Planica. Kraj obdan s strmimi stenami Ponc in Strugove na zapadu, Mojstrovka in Rob velike Dnine na vzhodu na jugu pa eden najdrznejših velikarov Julijskih Alp, Jalovec, je zelo pripraven za smučarski šport, zato je tu pred petindvajsetimi leti inženir Bloudek postavil svojega največjih del: 120 metrsko skakalnico.

Sredi marca za Srebrni lubilej se je zbralo v Planici mnogo držav. Kar rekordno število: Italija, Avstrija, Zah. Nemčija, Vz. Nemčija, Švica, Francija, Poljska, Švedska, Norveška, Finska in ZDA so bile pripravljene se pomeriti na "velikanki". Sledeča mesta so dosegli:

1. Recknagel (Vzh. Nem.) 462.6 točk (122, 127, 115, 118,5 m)
2. Larsen (Nor) 395,4 točk (107,5 101, 101, 108.5 m)
3. Vitikainen (Finska) 394,6 točk (105, 92.5, 108, 109 m)
4. Schramm (Vzh. Nem) 382.0 točk (103, 98, 101, 110.5 m)
5. Kotlarek (ZDA) 380.7 točk (104.5, 93, 102, 89 m)
6. Bolkart (Zah. Nem) 376,2 točk (98.5, 98.5, 102, 89 m)
7. Lindquist (Švedska) 375,2 točk (100, 92, 101, 112)
8. PEČAR (Jug.) 373,9 točk (98, 92, 103, 89 m)
9. Zandanel (Italija) 372,6 točk (105, 95, 105, 91.5 m)
10. Lesser (Vz. Nemčija) 365,4 točk (95, 98,5, 95.5, 91.5 m)

Kot je iz zgornjih rezultatov razvidno je H. Recknagel še vedno nepremagljiv. Za njim so se hitro postavili Skandinavci (Larsen, Vitikainen), ki so nekdam veljali za edine v tej stroki. Tudi Amerikanci so dokazali, da lahko nekaj naredijo na tem polju. Kar se tiče Jugoslovanov - bolje - Slovencev, je tekmoval samo eden (druga "Zvezda Jemc je polomljen), moramo reči, da se je dobro odrezal. Pečar je gotovo veliko upanje slovenskega skakalnega športa in bo brezdvoma še veliko dokazal, saj mu je komaj 19 let.

M.B.

Slovenski Klub Melbourne
Vas v ljubeznivo vabi na

PLESNO ZABAVO

Katera se bo vršila dne 4. junija 1960

v City Town Hall - PRAHRAN.

za jedačo in pijačo
preskrbljeno!

Igra priznani poljski
ORKESTER!

~ ZACETEK ob 7.30 uri ~

SLOVENSKA TVRDKA

Dr. Jure Kocca

Še vedno je za Vase doma najlepše in najboljše a za Vas najceneje
poslati domov darilni paket.

Cenik paketov, ki so carine prosti, kakor tudi paketov s carino, ki
pa ni prevelika, najdete v oktobrski številki "Misli" in v "Žaru".
Sicer pa nam lahko pišete in Vam ga momo takoj poslali.

Obrnite se z zaupanjem na nas:

- Ako želite pripeljati zaročenko, sorodnika ali prijatelja iz kateregakoli kraja sveta v Avstralijo. Ravno tako, ako se želite izseliti.
- Ako želite naročiti vozne karte za avijone, ali ladje za potovanje po celem svetu,
- Ako želite dobiti in pravilen prevod Vaših spričeval in sploh vseh dokumentov,
- Ako želite dobiti nasvet glede vprašanj, ki se nanašajo na Vas ali Vaše sorodnike tukaj ali v domovini (polnomočja, testamenti),
- Ako želite dobiti točen angleško-slovenski ali slovensko angleški slovar (besednjak)

ZASTOPNIK ZA VICTORIJO: Mr. J. Vah 2 Kodre St. ST.ALBANS, tel: 65-9378

ZASTOPNIK ZA N.S.W. : Mr. R. Olip 65 Moncur St. WOOLLAHRA, Sydney
N.S.W. Tel.: FB- 4806